

Els llocs de treball com a conseqüència de l'autogovern



Josep Maria Vázquez Zacarías

Doctor en administració i direcció d'empreses per la Universitat Ramon Llull, Màster en administració i direcció d'empreses per ESADE, i llicenciat en ciències econòmiques per la Universitat de Barcelona.

Consultor d'empreses i professor a IQS School of Management. Ha estat empresari, i ha exercit funcions directives en empreses catalanes i internacionals. Com a consultor, ha assessorat empreses multinacionals, i també empreses d'àmbit espanyol i local. En el sector públic, ha liderat projectes per a la Comissió Europea, i diverses administracions públiques.

Catalunya en una situació d'autogovern ple, amb els recursos que genera, podria atendre la construcció de les infraestructures necessàries, la sanitat i l'educació, i dotar de professionals l'administració del nou Estat. Com a conseqüència dels nous recursos i de l'acció de govern, es crearien nous llocs de treball, que es justifiquen en detall en el document més ampli d'aquest autor anomenat "Aproximació als llocs de treball de la independència". En fem aquí una síntesi i actualitzem algunes dades:

Es preveuen tres nivells de llocs de treball:

- Directes, que es finançarien amb recursos de la Generalitat, contractats directament (com infermeres o funcionaris) o empreses contractades (obra pública).
- Indirectes, a conseqüència de la demanda de productes i serveis per l'augment de l'activitat del mateix Govern o de les empreses contractades. Per exemple, serveis de manteniment o de transport.
- Induïts, per les variacions en la demanda de llars i consumidors, que, per la nova activitat econòmica, disposarien de més ingressos.

Infraestructures

Només l'execució de les inversions previstes en el Pacte Nacional per a les Infraestructures 2009-2020, la majoria de les quals continuen avui pendents, representaria de 3.500 a 4.000 milions d'euros anuals. Pel que fa a la disposició addicional tercera de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, el dèficit d'infraestructures

“*La reversió en les retallades de sanitat, educació i benestar, la inversió en les infraestructures i els efectes induïts sobre l'activitat general de l'economia permetria reduir l'atur a nivells mínims.*”

en el període 2007-2010, es va xifrar en un import similar, uns 4.000 milions d'euros anuals.

Les inversions necessàries, segons experts consultats, es xifren avui entre 60.000 i 70.000 milions d'euros. Requeririen una inversió de fins a 6.000 milions d'euros anuals, ja que no sembla realista executar-les a un ritme més alt, i al llarg d'un període no inferior a deu anys. Amb aquesta xifra, no s'arribaria al 3 % del PIB de Catalunya, percentatge que el Fons Monetari Internacional considera baix per a un país desenvolupat.

Per prudència, he fet els càlculs amb una inversió que no arriba als 5.000 milions d'euros anuals, uns 4.000 milions més que els darrers anys. Això suposarà la generació de fins a 148.000 llocs de treball addicionals, durant tants anys com es mantingui el volum d'inversió.

Administració del nou Estat, sanitat i educació

Algunes de les noves competències es podrien assumir per les estructures ja existents, reforçant-ne els recursos. En altres casos, caldrà crear-ne de noves. Prenent com a referència les previsions del *Llibre blanc de la transició nacional de Catalunya* i els recursos que actualment hi dedica l'Estat espanyol, i assumint que s'aconseguiran importants millores en eficiència, he calculat que es necessitaran aproximadament 43.000 treballadors addicionals directes en el sector públic, incloent-hi la reversió de les retallades en sanitat (xarxa XHUP inclosa) i el manteniment de les ràtios en el sistema educatiu. Comptant llocs de treball indirectes i induïts, per aquests conceptes es generarien en total més de 95.000 llocs de treball.

Més despesa i més llocs de treball

Posar al dia les infraestructures, cobrir les places de treball públic estrictament necessàries per fer-se càrrec de les competències del nou Estat i recuperar el nombre d'efectius en la sanitat i l'educació suposarà una despesa addicional de 8.500 milions anuals, poc més de la meitat del dèficit fiscal de Catalunya, per crear gairebé 94.000 llocs de treball directes, que amb els efectes multiplicadors es convertiran en 285.000 llocs de treball totals, equivalents al 7,5 % de la població activa del 2016. L'actual taxa d'atur de l'11,7 %, amb 414,4 milers de desocupats (4rt trimestre de 2018), quedaria al voltant del 5 %.

Seria raonable pensar que es necessitarà un termini d'entre un i dos anys per completar el desplegament de les estructures de l'Administració i posar en pràctica l'augment de la inversió en infraestructures. Per tant, els efectes d'aquest augment de l'ocupació probablement es materialitzaran al 100 % a partir del tercer any d'independència.

Després d'aquesta despesa, Catalunya disposarà encara d'un excedent de no menys de 6.500 milions d'euros per destinar a les finalitats que decideixin els nostres representants.

Ja en un terreny més teòric, segons com s'assigni aquest excedent, es podria arribar fins a uns 190.000 llocs de treball addicionals, de manera que, en un supòsit de màxims, el potencial de nova ocupació s'aproparia als 475.000 llocs de treball totals, cosa que –almenys teòricament– podria reduir l'atur a nivells mínims.